

[sharp] peel of a reed, they are acceptable [sacrifices]. (2) Regarding any sacrifices, the blood of which was received with less than the amount needed for splashing, the blood does not become sanctified. One must intend to receive all of the blood. How does one do this? He holds the tubes [the trachea and esophagus] in his hand and angles them with the veins, into the bowl. He slaughters [in such a way as to cut] both [tubes] or the major part of both so that all of the blood will be received into the vessel. [Immediately after the slaughter] he raises the knife upward [pulling it away from the animal] so that the blood will not roll down from the knife [into the receiving vessel]; rather, [the blood should flow directly] from the neck [into the receiving vessel]. The blood that is on the knife, he wipes on the [outer] rim of the bowl [so that it should not mix with the blood that is in the bowl]. (3) The airspace of the vessel is considered like the vessel. [Therefore,] if he is receiving the blood, and the bottom of the bowl breaks off before the blood reaches the airspace of the now bottomless bowl, the blood does not become sanctified, because airspace that will not eventually rest [i.e., land at the bottom] is not considered as if landed [however, if it reached the airspace of the bowl before the bottom broke off, the blood does, in fact, become sanctified because at the time it entered the airspace it is considered airspace that will eventually rest, and is, in fact, considered as though it had landed before the bottom broke off].

שְׁשׁוּחֲטִין בּוֹ הַחוֹלִין אֶפִּילוּ בְּקְרוּמֵיט שֶׁל קָנָה בְּשֵׁרִין: ב וְכָל הַזְּבָחִים שֶׁקָּבַל מִדָּמָם פְּחוּת מִכִּדֵּי הַזֵּיידָה לֹא נִתְקַדֵּשׁ הָדָם. וְצָרִיךְ לְהִתְפַּוֵּן לְקָבַל כָּל הָדָם. כִּי צָד הוּא עוֹשֶׂה אֶחָז הַסִּימָנִים בִּידוֹ וּמוֹצִיאֵן עִם הַוּרִידִין לְתוֹךְ הַמְזֹרֵק. וְשׁוּחֲט שָׁנִים אִו רֹב שָׁנִים כִּדֵּי שִׁיתְקַבֵּל הָדָם כּוֹלוֹ בְּכָלִי. וּמִגְבִּיהַ הַסִּפִּין לְמַעֲלָה כִּדֵּי שֶׁלֹּא יֵרַד הָדָם מִעֲלֵיהָ אֶלֶּא מִן הַצֹּאֵר. וְדָם שֶׁבִסְפִין מִקְנָחוֹ בְּשִׁפְתֵי הַמְזֹרֵק. אִוִּיר הַכָּלִי הָרִי הוּא בְּכָלִי: ג הִיָּה מִקָּבַל הָדָם וְנִפְחָתוֹ שׁוֹלֵי הַמְזֹרֵק קוֹדֵם שֶׁיִּגִּיעַ הָדָם לְאִוִּיר הַמְזֹרֵק הַנִּפְחָת לֹא נִתְקַדֵּשׁ הָדָם. שְׁהָאִוִּיר שָׂאִין סוֹפוֹ לְנוֹחַ אִינוֹ בְּמוֹנָח:

METZORA FOR MONDAY

TORAH

מצורע ליום שני

תורה

יכין בקריאת ארבעה פסוקים אלו שהם כנגד ד דמילוי יוד דשם ב"ן להשאר בו הארה מתוספת הרוח משבת שעברה

ז וַיִּדֵּי עַל דְּמִדְּכִי מִן סְגִירוֹתָא
שְׁבַע זְמַנִּין וַיִּדְכְּנִיהַ וַיִּשְׁלַח
יָת צִפְרָא חִיָּתָא עַל אִפִּי
חַקְלָא: ח וַיִּצְבַּע דְּמִדְּכִי יָת

ז וְהָיָה עַל הַמִּטְהַר מִן־הַצִּרְעַת שִׁבְעַ
פְּעָמִים וּטְהָרוּ וּשְׁלַח אֶת־הַצִּפּוֹר הַחַיָּה עַל־
פְּנֵי הַשָּׂדֶה: ח וְכַבֵּס הַמִּטְהַר אֶת־בְּגָדָיו

(7) He must then sprinkle seven times upon the person being purified from *tzara'at*, purifying him. He will then cast off the healthy bird over the open fields. (8) The person being purified will then immerse his garments [in a

לבושוהי ויגלח ית כל
 שעריה ויסחי במיֵא וידכי
 בתר כן יעול למשריתא ויתב
 מברא למשכניה שבעא
 יומין: ט ויהי ביומא
 שביעאה יגלח ית כל שעריה
 ית רישיה וית דקניה וית
 גביני עינוהי וית כל
 שעריה יגלח ויצבע ית
 לבושוהי ויסחי ית בסריה
 במיֵא וידכי: י וביומא תמינאה
 יסב תריין אמרין שלמין

וַיִּגְלַח אֶת־כָּל־שְׁעָרוֹ וְרַחֵץ בַּמַּיִם וְטָהַר
 וְאַחַר יָבֹוא אֶל־הַמִּחֻנָּה וַיֵּשֶׁב מִחֻנֵּץ לְאֹהֶלוֹ
 שִׁבְעַת יָמִים: ט וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִגְלַח
 אֶת־כָּל־שְׁעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זָקְנוֹ וְאֶת־
 גִּבְתֵּי עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְׁעָרוֹ יִגְלַח וְכִבֶּס אֶת־
 בְּגָדָיו וְרַחֵץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהַר:
 י וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנַיִם כִּבְשִׂים תְּמִימִים

[*mikvah*], shave off all his hair and immerse [himself] in the waters [of a *mikvah*], purifying himself. After this, he may return to the camp, but must remain outside his tent for seven days. (9) And it will be, on the seventh day, that he must shave off all of his hair: [That of] his head, his beard, his eyebrows — all his hair, he must shave off. He must then immerse his garments [in a *mikvah*], and immerse his body in the waters [of a *mikvah*], thus becoming pure. (10) And on the eighth day, he must take two unblemished [male] sheep, one unblemished year-old female sheep, three tenths [of an *eifah*] of fine flour

RASHI

רש"י

(8) **But must remain outside his tent [for seven days]** — *This teaches us that [during this period,] he is prohibited to have relations [with his wife] (Torat Kohanim 14:34; Mo'ed Katan 15b).* (9) **All of his hair ...** — *Here,*

we have a general statement [namely, "all of his hair"] followed by a specific statement [namely, "that off his head, his beard, his eyebrows," followed, in turn, by another general statement [namely, "all his hair." Now, when this arrangement of statements appears in Scripture, namely, כלל ופרט וכלל, a general statement, followed by a specific statement and followed, in turn, by another general statement, then they are to be expounded such that the law involved is extrapolated to refer to the specific statement. Thus, here, the specific category of hair on the head, beard and eyebrows, refers to visible hair gathered together in one place, and hence, this verse comes] to include [the shaving of] places which have collections of hair that are visible (Sotah 16a). (10) **One ... female sheep** — *[One male sheep and this female sheep were to be sacrificed, one as a burnt-offering and one*

(ח) וישב מחוץ לאהלו. מלמד שאסור בתשמיש המטה: (ט) את כל שערו וגו'. כלל ופרט וכלל, להביא כל מקום בנוס שער ונראה: (י) וכבשה אחת. להטאת:

וְאָמַרְתָּ אֶת־בֵּית־שִׁלֵּשֶׁת
 וְשִׁלְשֶׁת־עֶשְׂרֵי וְאֶת־אֶחָד־לֶגַע
 וְאֶת־אֶחָד־לְיָדָיִם וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי
 הָאָזְנוֹת וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי הַיָּדָיִם
 וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי הַיָּדָיִם וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי
 הָאָזְנוֹת וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי הַיָּדָיִם
 וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי הָאָזְנוֹת וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי
 הַיָּדָיִם וְאֶת־אֶחָד־לְאֶבְרֵי הָאָזְנוֹת

וְכִבְשָׁה אֶחָת בֵּית־שְׁנֵתָה תְּמִימָה וְשִׁלְשָׁה
 עֶשְׂרִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן וְלֶגַע
 אֶחָד שֶׁמֶן:

mixed with [olive] oil as a meal-offering and one *log* of [olive] oil.

RASHI

as a sin-offering (see verse 13), although Scripture does not specify which was for which. However, since a female sheep is not brought as a burnt-offering (see Leviticus 1:3), we learn that this female sheep was to

be sacrificed here] as the sin-offering. **Three tenths [of an eifah of ... flour] — for the libation-offerings of these three sheep [a meal-offering brought in accompaniment of an animal sacrifice is called a מִנְחַת נִסְכִּים, a libation meal-offering]. For [as opposed to any sin-offering or guilt-offering that is not vowed or voluntarily donated, not normally requiring a libation-offering.] the sin-offering and the guilt-offering of a person [being purified from] tzara'at, do require libation-offerings (Menachot 91a). And one log of [olive] oil — [This oil is used by the priest] for sprinkling seven times on behalf of the person [being purified] (see verse 16), and for taking some in order to place above the earlobe, and on the thumb and big toe (see verse 17).**

רש"י

וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרִים. לְנִסְכֵי שְׁלֹשָׁה כִּבְשִׁים הִלְלוּ שְׁחָטָתוֹ וְאֲשָׁמוֹ שֶׁל מִצְרַע טְעוּנִין נִסְכִּים: וְלֶגַע אֶחָד שֶׁמֶן. לְהַזוּת עָלָיו שֶׁבַע וְלִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל תְּנוּרָה אֲזוּנוֹ וּמִתֵּן בְּהֹונוֹת:

PROPHETS II Kings 7

ט וַיֹּאמְרוּ גְבַר לְחֻבְרָה לֹא כָשֶׁר
 מָה דַּאֲנַחְנָא עֲבַדִּין יוֹמָא הַדִּין
 יוֹם בְּשׁוּרָא הוּא וְאֵלּוּ אֲנַחְנָא
 שְׁתַּקִּין וּמוֹרְכִין עַד נְהוֹר
 צַפְרָא וַיַּעֲרַעֲינָא חוּבָא וַכַּעַן

נְבִיאִים מַלְכִים ב פֶּרֶק ז
 ט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־כֵן ו אֲנַחְנוּ עֹשִׂים
 הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם־בְּשׁוּרָה הוּא וְאֲנַחְנוּ מַחֲשִׁים וְחַכְּיֵנוּ
 עַד־אוֹר הַבֶּקֶר וּמִצְאָנוּ עוֹזֵן וְעֵתָה לָכֵן וְנִבְאָה

(9) Then they said one to another, We do not do well; this day is a day of good tidings, and we remain silent; if we tarry until the morning light, punishment will overtake us. Now therefore, come, let us go and tell the king's household.

RASHI

רש"י

(9) — Means, we are silent. **If we tarry — If we wait until the morning light. Punishment will overtake us — We**

(ט) וְאֲנַחְנוּ מַחֲשִׁים. אֲנַחְנוּ שׁוֹתְקִין: וְחַכְּיֵנוּ. אִם נִמְתִּין עַד אוֹר הַבֶּקֶר: וּמִצְאָנוּ עוֹזֵן. מִתְחַבֵּין אָנוּ

will be liable [to be punished] by the king.

אָתוּ וְנִתְמַטֵּי וְנִחְוֵי בֵּית
מִלְכָּא: י וְאָתוּ וְקִרְוּ לְנִטְרֵי
תְּרַע קִרְתָּא וְחֻוּיָאוּ לְהוֹן
לְמִימֵר אֲתִינָא לְמִשְׁרֵית אָרֶם
וְהָא לִית תַּמָּן גָּבֵר וְקַל אֲנִשׁ
אֶלְהוֹן סוּסוֹן אֲסִירִין וְחֻמְרִין
אֲסִירִין וּמִשְׁכַּנֵּינִי כְּמָא דְאֲנוּן:
יָא וְקִרְא נִטְרֵי תְּרַעָא וְחֻוּיָאוּ
בֵּית מִלְכָּא לְגוּ: יב וְקָם מִלְכָּא
בְּלִילְיָא וְאָמַר לְעַבְדוּהִי אֲחֻוּי
כְּעוֹן לְכוּן יִתְּ דְעַבְדוּ לְנָא
אֲנִשׁ אָרֶם יִדְעִין אָרִי כְּפַנִּין
אֲנַחְנָא וְנִפְקוּ מִן מִשְׁרֵיתָא לְאַשְׁמֵרָא בְּחֻקְלָא לְמִימֵר אִם יִפְקוּן מִקִּרְתָּא וְנִיחֻודוּנֹן כְּד חֲזִיין וְלִקְרִתָּא
נִיעוּל:

וּנְגִידָה בֵּית הַמֶּלֶךְ: י וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שַׁעַר הָעִיר
וַיִּגִּידוּ לָהֶם לְאמֹר בָּאנוּ אֶל־מַחֲנֵה אָרֶם וְהִנֵּה
אֵין־שָׁם אִישׁ וְקוֹל אָדָם כִּי אִם־הַסּוּס אֲסוּר
וְהַחֲמוֹר אֲסוּר וְאֵהָלִים כַּאֲשֶׁר הִמָּה: יא וַיִּקְרָא
הַשְּׁעָרִים וַיִּגִּידוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה: יב וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ
לַיְלָה וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדָּיו אֲגִידָה־נָא לָכֶם אֵת אֲשֶׁר־
עָשׂוּ לָנוּ אָרֶם יִדְעוּ כִּי־רַעֲבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן־
הַמַּחֲנֵה לְהַחֲבֹה בַּהַשָּׂדֶה (קרי בשו"ה) לְאמֹר כִּי־יֵצְאוּ
מִן־הָעִיר וְנִתְפָּשׂוּ חַיִּים וְאֶל־הָעִיר נָבֵא:

(10) So they came and called to the gatekeepers of the city; and they told them, saying, We came to the camp of the Aramites, and, behold, there was no man there, nor voice of man, but the horses tied, and the donkeys tied, and the tents as they were. (11) And the gatekeepers called, and they related it to the king's household inside. (12) And the king arose in the night, and he said to his servants, I will now tell you what the Aramites have done to us. They knew that we are hungry; therefore they have gone out of the camp to hide themselves in the field, saying, When they come out of the city, we shall take them alive, and enter into the city.

RASHI

רש"י

(12) **We are hungry** — and desire to go out לְמַלְכוּת: (יב) רַעֲבִים אֲנַחְנוּ. וְהַתְּאִיבִים לְצֵאת אֶל הַשָּׂדֶה וְאֶל הַמְּזוּן:
to the booty and to the food.

WRITINGS Proverbs 24

כתובים משלי פרק כד

ל על־שָׂדֶה אִישׁ־עֵצָל עֲבַרְתִּי וְעַל־כָּרֶם אָדָם חֲסֹר ל
לֵב: לא וְהִנֵּה עָלָה כָּלוּ וְקִמְשׁוֹנִים כָּסוּ פָּנָיו חֲרָלִים
ל על חֻקְלֵי דְגִבְרָא עֲטָלָא
עֲבַרְתִּי וְעַל כָּרְמֵי דְבֵר נִשְׂא
חֲסֹר רַעֲזִנָּא: לא וְהָא סְלִיק

(30) I went by the field of the slothful, and by the vineyard of the man devoid of understanding. (31) And, behold, it was all grown over with thistles, its face

RASHI

רש"י

(ל) **איש עצל**. שאִינוּ חוֹזֵר עַל גְּרֵסַת לְמוּדוֹ: (30) **The slothful** — who does not review

וַגִּדֵּר אֲבָנָיו נְהַרְסָה: לֵב וְאַחֲזָה אֲנֹכִי אֲשִׁית לְבִי
 רְאִיתִי לְקַחְתִּי מוֹסֵר: לֵג מְעַט שְׁנוֹת מְעַט תְּנוּמוֹת
 מְעַט וְחֶבֶק יָדַי לְשֹׁכֵב:

כְּלִיָּה יַעֲרִי וְכִסּוֹ אֲפוּי חוּרְלִי
 וְסִיגָא דְכִיפּוּי אֲתַעֲקֵר:
 לֵב וְחֻזִית אֲנָא וְשָׁמִית לְבִי
 וְחֻמִּית וְקִבְּלִית מְרֻדוּתָא:
 לֵג קִלִּיל תְּנוּם קִלִּיל תְּדַמּוּךְ

קליל תשים ידיך על חדיך ותדמוך:

was covered with thorns, and its stone wall was broken down. (32) Then I considered, and set my heart [to understand]; I saw, and received instruction.

(33) A little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep.

RASHI

רש"י

what he has learned. (31) *קמשונים — means thistles.* *חרלים — means thorns.* *וגדר אבניו — Means [if one is slothful] he forgets his studies.* *נהרסה. משפח תלמודו:*

Mishnah Eruvin, chapter 4

משנה עירובין פרק ד

(1) He whom non-Jews [by force] or an evil spirit [i.e., an attack of insanity], have taken [him] out [beyond the permitted Sabbath limit] has no more than four cubits [in which to move, during the Sabbath, from the spot where (in the first case,) he was placed by the non-Jews or where (in the case of the insane man,) he recovered]. If he was brought back [i.e., he was both forced out and then forced back into an area within his original permitted limit, he is regarded] as if he had never gone out [he may move about throughout the town and to a distance of two thousand cubits beyond it, in every direction]. If he was taken to another town [which was surrounded by walls], or if he was put in a cattle pen or in a cattle fold [i.e., large enclosed areas], He may, Rabban Gamliel and Rabbi Elazar ben Azariah say, move through the whole of its area [an enclosed area, however extensive, is regarded in respect of one's movements on the Sabbath as one of four cubits]; but Rabbi Yehoshua and

רבנו עובדיה מברטנורא

א מי שהוציאוהו גוים. לאנסו חוץ לתחום: **או רוח רעה.** שנכנס בו שד ונטרפה דעתו ויצא חוץ לתחום, וחזר ונשתפה והרי הוא חוץ לתחום: **החזירוהו לתוך התחום כאילו לא יצא.** והרי כל העיר לו כארבע אמות כאשר בתחלה וחוצה לה אלפים אמה לכל רוח. ודוקא כשהוציאוהו והחזירוהו בעל כרחו. אבל יצא לדעתו אע"פ שהחזירוהו בעל כרחו, או הוציאוהו בעל כרחו וחזר לדעתו, אין לו אלא ארבע אמות: **הוליכוהו לעיר אחרת.** והרי היא מוקפת מחיצות. או שנתנהו בדיר או בסהר שחן מוקפין והקיפן גדול: **מהלך את כולה.** דהואיל ומוקפת מחיצות הרי היא כארבע אמות: **רבי יהושע ורבי עקיבא אומרים אין לו אלא ארבע אמות.** דכיון דלא שבת באויר מחיצות מבעוד

Rabbi Akiva say, He has only four cubits [in which to move. They hold that only when one is within an enclosed area when the Sabbath begins, is an enclosed area of any size reckoned as his own four cubits]. It once happened that they [the scholars just mentioned,] were coming from Prandisim, and [after reaching harbor, (before the Sabbath) prior to their alighting,] a gale forced the boat [on the Sabbath back] into the sea

[thereby, forcibly carrying its passengers beyond their permitted Sabbath limit]; Rabban Gamliel and Rabbi Elazar ben Azariah walked about throughout its area [they regarded the ship, in respect of movement in it on the Sabbath, as a cattle pen or a cattle fold within which, as stated, one may freely move]; but Rabbi Yehoshua and Rabbi Akiva did not move beyond four cubits [even though, in this case it was permissible, since here they were within an enclosed area before the Sabbath began, however,] they desired to impose a restriction upon themselves. [The law follows Rabban Gamliel and Rabbi Elazar ben Azariah.] (2) Once [on a Sabbath eve] they did not enter the harbor until dusk [when the Sabbath had already set in.] They asked Rabban Gamliel, "May we disembark?" [Having been carried during the Sabbath beyond their original Sabbath limit i.e., the place they were at, when Sabbath had begun. The Gemara (Eruvin 43a) explains that the ship was in very shallow waters (see Tosfot Rabbi Akiva Eiger), and they were not sure whether they may enter the unwalled city or not move beyond four cubits], "You may," he told them, "for I [through a telescope] have carefully observed [the distance from the shore and have ascertained] that before dusk we were already within the Sabbath limit [of the harbor]." (3) If a man who was permitted to do so [if his journey, e.g., had, as its purpose, the saving of life or the tendering of evidence on the appearance of a new moon, which involves the religious observance of a Festival] went out beyond the Sabbath limit and was then told that the act [which he intended to do] had already been performed, he is entitled to move within two thousand cubits [from the spot where

יהושע ורבי עקיבא אומרים, אין לו אלא ארבע אמות. מעשה שבאו מפרנדיסין והפליגה ספינתם בים. רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה הלכו את קלה. רבי יהושע ורבי עקיבא לא זוו מארבע אמות, שרצו להחמיר על עצמן: ב פעם אחת לא נכנסו לנמל עד שחשכה. אמרו לו לרבן גמליאל, מה אנו לירד. אמר להן מתרים אתם, שכבר הייתי מסתכל, והיינו בתוך התחום עד שלא חשכה: ג מי שיצא ברשות ואמרו לו, כבר נעשה מעשה, יש לו אלפים

רבנו עובדיה מברטנורא

יום, לא מהני ליה מחיצות. ורבותי פירשו, משום דגורי דיר וסחר אטו בקעה שאין לה מחיצות, ובקעה כולי עלמא מודו דאין לו אלא ארבע אמות: מפרנדיסין. שם מקום: והפליגה. כשהיא מתרחקת משפת הים ונכנסת באמצעו קרי הפלגה לשון פלגי מים (תהלים א): **הלכו את כולה.** היו מהלכין בכל הספינה, ואף על פי שהספינה הלכה בשבת ויצאה חוץ לתחום, הוי כמי שיצא חוץ לתחום וניתן בדיר או בסחר, שהספינה מוקפת מחיצות: **שרצו להחמיר על עצמן.** דלדידהו נמי דגורי דיר וסחר אטו בקעה, בספינה כל זמן שהיא מהלכת היה מותר להלך את כולה. ועוד, שהרי שבתו באויר מחיצות מבעוד יום. אלא שרצו להחמיר. והלכה כרבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה: **ב לנמל.** מקום שהספינות חונות כשיצאות מן הים אל שפתו: **מה אנו לירד.** מן הספינה לתוך העיר, כלום באנו מחוץ לתחום משחשיכה. והאי נמל לאו מוקף מחיצות הוה, דאי הוה מוקף מחיצות, הא קאמר רבן גמליאל לעיל בנתנהו בדיר או בסחר דמהלך את כולה: **שכבר הייתי מסתכל.** בשפופרת של קנה חלול שהיתה מתוקנת למדת צפיית אלפים אמה: **ג מי שיצא ברשות.** כגון לעדות החודש או להציל מן הנכרים או מן הנהר: **כבר נעשה מעשה.** ואינך צריך לילך:

the report was brought to him], in any direction. If he was within the Sabbath limit, it is regarded as though he had not gone out [i.e., if the 2,000 cubits from the place where he received the report overlap the 2,000 cubits from his house, he may go to his house, and it is as if he had never set out], for just as we find [a leniency regarding carrying on the Sabbath, in that] those [armed men] who go out to save

life may return to their places [carrying their arms on the Sabbath; here too, a similar leniency is granted.] (4) If a man sat down by the way [to rest on the Sabbath eve, before dusk] and when he arose [after dusk, when the Sabbath had already begun], he observed that he was near a town [i.e., the town was within his Sabbath limit], he may not enter it [i.e., he is not allowed to move freely about the town as are the people who were in it at the hour the Sabbath had commenced], since it had not been his intention [at the time the Sabbath had set in] to do so [consequently, he may move from the spot where he sat down in any direction, including that of the town, within a two thousand cubits distance, measured by moderate steps; but not further, even though his Sabbath limit in the direction of the town terminated in the heart of town]; the opinion of Rabbi Meir. Rabbi Yehudah says, He may enter it. Rabbi Yehudah said, It once actually happened that Rabbi Tarfon entered a town [within whose Sabbath limit he happened to be at the hour the Sabbath had begun], even though [having been unaware of the fact that the town was so near] this was not his intention [when the Sabbath had begun]. (5) If a man slept on the road [on a Friday, during the day] and was unaware that night had fallen [i.e., that the Sabbath had set in], he is entitled to move within two thousand cubits in any direction; the opinion of Rabbi Yochanan ben Nuri. The Sages, however, say, [Since, in his sleep, he could not intend to acquire the spot

רבנו עובדיה מברטנורא

יש לו אלפים אמה לכל רוח. ממקום שנאמר לו: **כאלו לא יצא.** הכי קאמר, אם היו אותן אלפים אמה הנתונות לו לכל רוח ממקום שנאמר לו נכנסות לתוך אלפים של תחום ביתו, כאלו לא יצא מתחומו דמי, והולך עד ביתו והרי הוא כבתחילה: **שכל היוצאין להציל חוזרין למקומן.** הכי קאמר, שכן מצינו קולא אחרת בכל היוצאין להציל מן הנכרים ומן המפולת שמפני שיצאו ברשות התירו להם לחזור בכלי זיין למקומם ולא הצריכום להניח כלי זינם, הכי נמי הקילו לזה שיצא ברשות, להיות כאלו לא יצא: **ד מי שישב בדרך.** לנוח, ולא היה יודע שהיה בתחום העיר, וחשכה לו שם, וכשעמד ראה שהוא סמוך לעיר ובתחומה: **לא יכנס.** לעיר להיות כאנשי העיר. אלא ממקום שחשכה לו ימדוד אלפים אמה ועד מקום שיכלו ילך בעיר ותו לא: **רבי יהודה אומר יכנס.** וילך כל העיר וחוצה לה אלפים אמה כבני העיר. והלכה כר' יהודה: **בלא מתכוין.** שלא ידע כשתשכה לו שהוא בתחום העיר ולא נתכוין להיות שביתתו בעיר אלא במקומו: **ה יש לו אלפים אמה לכל רוח.** דסבר ר' יוחנן בן נורי, חפצי הפקר שאין להם דעת בעלים קונים שביתה במקומן ויש להם אלפים אמה לכל רוח. והישן שאין לו דעת בשעה שקונה שביתה דינו כחפצי הפקר ויש לו אלפים אמה לכל רוח. ורבנן סברי חפצי הפקר אין קונין שביתה במקומן, אלא הזוכה בהן מוליכין למקום שהוא יכול לילך, הכי נמי הישן אינו קונה שביתה ואין לו אלא ארבע אמות בלבד. והלכה כרבי יוחנן בן נורי שהישן קונה שביתה במקומו ויש לו אלפים אמה לכל רוח. אבל בנכסי הפקר הלכה כחכמים שהן כרגלי כל אדם ואין קונין שביתה במקומן אלא הזוכה בהן מוליכין למקום שהוא יכול לילך: **וחכמים אומרים אין לו אלא ארבע אמות.**

on which he lay as his Sabbath abode,] he has only four cubits in each direction within which to move. Rabbi Eliezer says, And the man is deemed to be in their center [i.e., he is deemed to be standing in the center of a circle, four cubits in diameter, and he is entitled to move within two (not four) cubits in any direction]. Rabbi Yehudah says, He may move [a distance of four cubits] in any direction he desires. Rabbi Yehudah, however, agrees that once he has chosen his direction [of four cubits], he

may not return. [I.e., he may not, subsequently, return to his original position, to walk any distance at all in the opposite direction.] (6) If there were two men, and a part of the prescribed number of cubits of one overlapped with that of the other [if, e.g., the distance between their respective positions was six cubits, so that the middle two cubits were common to both men], they may bring their meals and eat them in the middle [within the two cubits common to both,] provided one does not carry out his food or possessions [even with his hand, though his body remains within his own limit] from his limit into that [the non-overlapping part] of the other [a person's cattle or inanimate objects may not be moved on the Sabbath beyond the limit within which he himself is permitted to move (see Beitza 37a)]. If there were three men and the prescribed limit of the middle one a) overlapped with the respective limits of the others b) and c); [while the limits of b) and c) did not overlap each other; where, for instance, the distance between the positions of the two men at the extremities b) and c) was eight cubits and in the middle four cubits, was the third person a),] he a) is permitted to eat with either of them b) or c), [in the overlapping space that is respectively common to him and them,] but the two outer persons b) and c) are forbidden to eat with one another [since they have no ground in common]. Rabbi Shimon remarked, To what may this case be compared? To three courtyards that open one into the other and also into a public domain [so that each is self-contained. Even after making individual *eruvim*, being independent of one another in regard to having access to a public domain, it is Rabbinically forbidden to carry from one courtyard to the other on the Sabbath. In a case however, where the residents of all the courtyards joined in a common *eruvi chatzeirot*, carrying from one to another

רבנו עובדיה מברטנורא

הואיל ובשעה שקדש היום היה ישן לא קנה שביתה ואין לו אלא ארבע אמות שזכתה לו תורה דכתיב (שמות טו) שבו איש תחתיו, וקומתו של אדם בינוני שלש אמות ואמה אחת לפשוט ידיו ורגליו: **רבי אליעזר אומר והוא באמצען.** חכמים סברי, יחיבין ליה ארבע אמות לכל רוח. ורבי אליעזר סבר, כי יחיבין ליה ארבע אמות היינו שתי אמות לכל צדיו: **לאיזה רוח שירצה.** ישול ארבע אמות, ואחר שבירר צד אחד אין יכול לחזור ולברור צד אחר: **ו' היו שנים.** עומדים רחוק זה מזה שש אמות, דמובלעין שתי אמות של כל אחד לתוך של חברו, מביאין ואוכלין בתוך שתי אמות, ובלבד שלא יפשוט זה ידו לתוך שתי החיצונות שאין לו בהם כלום ויוציא לשם פתו או הפציו: **והאמצעי מובלע ביניהם.** שתי אמותיו בתוך של זה ושתי אמותיו בתוך של זה. הוא מותר עם כל אחד, פונה לכאן ומשתמש עם זה, ופונה לכאן ומשתמש עם זה: **לשלוש חצירות.** והם זו אצל זו: **פתוחות לרשות הרבים.** דכל אחת רשות לעצמה

אין לו אלא ארבע אמות. רבי אליעזר אומר, והוא באמצען. רבי יהודה אומר, לאיזה רוח שירצה ילך. ומודה רבי יהודה, שאם ברר לו, שאינו יכול לחזור בו: **ו' היו שנים,** מקצת אמותיו של זה בתוך אמותיו של זה, מביאין ואוכלין באמצע, ובלבד שלא יוציא זה מתוך שלו לתוך של חברו. היו שלשה, והאמצעי מבלע ביניהן, הוא מתר עמהן והן מתרין עמו, ושנים החיצונים אסורין זה עם זה. אמר רבי שמעון, למה הדבר דומה, לשלש חצרות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים, ערבו שתיהן עם

is permitted] where, if the two outer ones made an *eruv* with the one in the middle, it [the middle courtyard] is permitted to have access to them and they are permitted access to it, but the two outer ones [not having joined in an *eruv* with each other] are forbidden access to one another. (7) If a man who was on a journey [homeward on Friday, during the day] was overtaken by dusk, and he knew of a tree or a

wall [which, if he were not so tired, he could reach before nightfall. This tree or wall was within the Sabbath limit from his position in one direction and within the Sabbath limit from his home, in the other direction] and said, "Let my Sabbath base be under it" [in order that he might thereby be able to walk to his home after the Sabbath had set in. His home being almost two Sabbath limits distance from his position, he could not otherwise have reached it during the Sabbath], his statement is of no avail. [Since he was not specific, he cannot thereby establish the vicinity of the tree or wall as his Sabbath base. Neither does he acquire his actual resting place at the time when Sabbath entered, since his mind was set to acquire the tree vicinity as his Sabbath base.] If, however, he said, "Let my Sabbath base be at its root," [i.e., he specified a particular spot, an area the size of four cubits under the tree,] he may walk from the place where he stands to its root, a distance of two thousand cubits and from its root to his house, another two thousand cubits. Thus, he can walk four thousand cubits after dusk. (8) If he does not know of any tree or wall, or if [knowing one] he is not familiar with the *halachah* [which permits him to proceed in the manner just described] and said, "Let my present position be my Sabbath base," his position acquires for him the right of movement of two thousand

רבנו עובדיה מברטנורא

ואין להם דריסת הרגל זו על זו דהשתא אינן אוסרות זו על זו: **עירבו שתיהן עם האמצעית היא מותרת עמהן וכו'.** ורבנן אפליגו עליה דרבי שמעון בהא ואמרי כולן אסורות זו בזו, והשתא קאמר להו רבי שמעון והלא זה הדבר שהיו שלשה והאמצעי מובלע בינתיים ואתם מודים שהוא מותר עמהן והם מותרים עמו דומה לשלש חצרות, ואמאי קמפלגיתו עלי בשלש חצרות. ואמרי ליה רבנן, התם בשלש חצרות מתוך שמרובין הן, שתיים החיצונות האסורות זו בזו יבואו להוציא מזו לזו, והאמצעית לא יתבאר אדעתה ולא מדברא להו, דאמרי שמא אחד מדיורי האמצעית שמוותר בזו ובזו הוא שמוציא. אבל הכא בשלשה אנשים אי אתי חד משני החיצונים לאפוקי לתוך שתי אמות של החיצון האחר, האמצעי יהיב אדעתיה ומדבר ליה. והלכה כרבי שמעון בשלש חצרות ששתי החיצונות בלבד אסורות זו עם זו: **ז' והיה מכיר אילן או גדר.** שיכול להגיע שם קודם שתחשך אלא שהוא עיף ורוצה לנוח במקומו: **לא אמר כלום.** הואיל ולא פירש איזה ארבע אמות בחר לו מתחתיו של אילן, לאו שביתה היא ואין לו אלא ארבע אמות במקום שהוא שם, שהרי לא קנה שביתה במקומו כיון שעקר דעתו מלשבות כאן ותחת האילן נמי לא קנה שביתה. והני מילי, כשיש תחתיו של אילן שמונה אמות או יותר דאיכא למימר דהאי גיסא בחר או דהאי גיסא בחר ולא הוי סיום. אבל שבע אמות על כרחך מקצת ביתו ניכר באמה אמצעית דאי אפשר שלא בררה, דאי באמצע האילן בירר לו ארבע אמות הרי היא מהן, ואי מהאי גיסא או מהאי גיסא הרי היא מהן, הלכך קנה שם שביתה: **אמר שביתתי בעיקרו.** הואיל וסיים מקומו, אותה שביתה קונה לו אלפים לצד רגליו ואלפים לצד ביתו: **ז' ואם אינו מכיר.** אילן או גדר: **או שאינו בקי בהלכה.** ואינו יודע שיעיל לו כשיאמר שביתתי במקום פלוני. ואמר שביתתי במקומו. זכה לו מקומו:

האמצעית, היא מתרת עמהן והן מתרות עמה, ושתים החיצונות אסורות זו עם זו: **ז' מי שבא בדרך וחשכה לו, והיה מכיר אילן או גדר, ואמר שביתתי תחתיו, לא אמר כלום.** שביתתי בעיקרו, מהלך ממקום רגליו ועד עקרו אלפים אמה ומעקרו ועד ביתו אלפים אמה. נמצא מהלך משחשכה ארבעת אלפים אמה: **ז' אם אינו מכיר, או שאינו בקי בהלכה, ואמר, שביתתי במקומי, זכה לו מקומו**

cubits in any direction, as a circle. [That is to say, his present position becomes the center of a circle, as it were, and he may travel from that central point, two thousand cubits in any direction: he must not cross over the perimeter of this “imaginary” circle.] This is the opinion of Rabbi Chanina ben Antignos.

The Sages however, say, [that he may travel

from his position two thousand cubits, northward, eastward, westward or southward. Thus, the area of his permitted travel becomes mapped out into] a square shape, like a square sheet [with the length of one side being four thousand cubits. In this way, from his central point to each corner, for instance, to the northeast corner, of this square permitted area, the distance is 828.43 cubits longer than the two thousand cubits of the circle;] so that he gains [extra permitted ground] in the corners. (9) This [a case like this man on the road, who is considered a poor man since, as a result of being stranded on the road, he is unable to obtain bread for his *eruv*] is of which [the Rabbis] have said: “A poor man may make his *eruv* with his feet [i.e., food is not essential for an *eruv*; rather, a poor man, may acquire an *eruv* as his place for the Sabbath, by standing in the required area at the time the Sabbath begins]. Rabbi Meir said, We can apply this law to a poor man [or one who is stranded without food] only [all others must use food]. Rabbi Yehudah says, It [the law regarding a traveler] applies to both rich and poor; the Rabbis' enactment that an *eruv* is to be prepared with bread is for the sole purpose of making it easier for the rich man, so that [by having the option of sending his *eruv* to the required spot through an agent] he shall not be compelled to go out himself and make the *eruv* with his feet. (10) A man set out to proceed to a town [with which his hometown desired] to be connected by an *eruv*, [the towns being separated by four thousand cubits]. But a friend of his induced him to return home [before he actually placed the bread]; the law is that, he himself, is allowed to proceed to the other town [since he is a traveler and therefore, assumes the status of a poor person and when he had set out,

אֶלְפִים אַמָּה לְכָל רוּחַ. עֲגֻלוֹת, דְּבָרֵי רַבִּי חֲנִינָא בֶן אַנְטִיגְנוֹס. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, מְרַבְּעוֹת, כְּטַבֵּל מְרַבְּעַת, כְּדִי שֶׁיְהִי נִשְׁכָּר לְזוּיּוֹת: ט וְזוֹ הִיא שְׂאֵמְרוֹ, הָעֵנִי מְעָרֵב בְּרַגְלָיו. אָמַר רַבִּי מֵאִיר, אֲנִי אֵינִן לָנוּ אֶלָּא עֵנִי. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אֶחָד עֵנִי וְאֶחָד עֶשֶׂיר, לֹא אֶמְרוּ מְעָרְבִין בְּפֶת אֶלָּא לְהַקְלֵ עַל הָעֶשֶׂיר, שֶׁלֹּא יֵצֵא וְיַעְרֵב בְּרַגְלָיו: י מִי שֶׁיֵּצֵא לִילֵךְ

רבנו עובדיה מברטנורא

עגולות. דבערי מקלט דמינייהו ילפינן אלפים אמה של תחום שבת כתיב (במדבר לה) ואת פאת נגב אלפים באמה, לזה אתה נותן פאות דהיינו זווית, ואי אתה ותן פאות לשובתי שבת. ורבנן דבעו מרובעות דרשי זה לרבו, כזה יהיו כל שובתי שבת. והלכה כחכמים: **כטבלא מרובעת.** כתב הרמב"ם, לפי שאי אפשר לעשות מרובע מצומצם בכיוון, תנא כטבלא מרובעת. כלומר כדרך שבני אדם רגילים לרבע אע"פ שאינו מרובע בצמצום: **נשכר את הזוויות.** ארבע הפאות שבאלכסונו של מרובע העודפות על העגול שבתוכו: **ט זהו שאמרו.** כגון זה שהוא בדרך ואין עמו פת. דהשתא עני הוא. לו התירו חכמים לערב ברגליו. דסבירא ליה לרבי מאיר עיקר עירוב בפת, וקולא היא דאקילו גבי עני או מי שבא בדרך ואין עמו פת. לערב ברגליו. ורבי יהודה סבר עיקר עירוב ברגל. וקולא היא דאקילו לעשר שאינו יכול לילך ברגליו, לשלוח עירובו על ידי שליח. והלכה כרבי יהודה. ובין רבי מאיר ובין רבי יהודה שוים הם שהאומר שביתתי במקום פלוני, אינו קונה שביתה באותו מקום שאמר, אלא אם כן הוא עני או בא בדרך שאין עמו פת. אבל עשיר צריך שישלח פת במקום שביתתו. והאומר שביתתי במקום פלוני אינו קונה שם שביתה אלא אם כן יש שהות ביום שהיה יכול לרוץ ולהגיע שם קודם שתחשך. ואם אין כל כך שהות ביום בשעה שאומר שביתתי במקום פלוני, לא קנה שם שביתה: **י מי שיצא.** מעירו ששלחוהו אנשי עירו להוליך להם עירוב כדי שיוכלו לילך מחר לעיר שמערבין

he intended to establish his Sabbath base at the intended site of the *eruv*. It is therefore considered as though he had actually said, I establish my Sabbath base at that specific location] but all the other townspeople are forbidden [to proceed to the other town]; the

opinion of Rabbi Yehudah. Rabbi Meir says, Whoever is able to prepare an *eruv* [with bread, such as the man in this case] and neglected to do so, is in the position of a donkey driver and a camel driver [who act in opposite directions, i.e., canceling one another. Since it is uncertain whether this traveler is considered a poor person and may, therefore, establish an *eruv* by proclamation without actually having been there, or whether, since he had bread, even though he is traveling, he is not considered a poor person. Hence, it is uncertain whether he acquired his Sabbath base a) on the boundary line between the two Sabbath limits which separate one town from the other or b) in his own house where he remained when the Sabbath commenced. Thus, he must be restricted in his movements to the two thousand cubits between the house in which he stayed and the termination of the Sabbath limit of that town. He must not proceed beyond the Sabbath limit of the town in the direction of the other town, since it is possible that he acquired his Sabbath base at b), and must not move outside the town in the opposite direction, since it is possible that his Sabbath base had been acquired at a)]. (11) A person who went out beyond his Sabbath limit [not on any religious errand], even if only a distance of one cubit, must not reenter [i.e., he does not regain his previous *techum* status; rather, he has four cubits only, in each direction, from where he is standing. Hence, the Mishnah points out this ruling, even though his four cubits overlap the *techum* of the city]. Rabbi Eliezer says, [If a man walked] two [cubits beyond his Sabbath limit] he may reenter [Rabbi Eliezer being of the opinion that the four cubits allowed each person for his Sabbath base are to be measured with him in the middle, i.e., two cubits in either direction (see Mishnah 5), and he also maintains that since his personal four cubit space overlaps the *techum* of the city by two cubits, it is considered as one contiguous *techum*]. [Hence, two cubits are allowed. But if he walked] three [cubits], he may not reenter. If a man [on

בְּעִיר שְׁמֻעָרְבִין בֵּה וְהַחֲזִירוּ חֲבֵרוֹ, הוּא מֵתָר לִילָף וְכָל בְּנֵי הָעִיר אֲסוּרִין, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר, כָּל שֶׁהוּא יָכוֹל לָעֵרֵב וְלֹא עָרֵב, הָרִי זֶה חֲמַר גָּמֹל: יֵא מִי שֶׁיֵּצֵא חוּץ לְתַחוּם, אִפְלוּ אִמָּה אַחַת, לֹא יִכְנֵס. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר, שְׁתֵּים, יִכְנֵס, שְׁלֹשׁ,

רבנו עובדיה מברטנורא

לה שהיא סמוכה להם שני תחומי שבת ויכולין לילך מזו לזו על ידי עירוב: והחזירו חבירו. דאמר ליה עת חמה היא עת צנה היא: הוא מותר לילך. למחר לאותה עיר אחרת, שכיון שהחזיק בדרך כדי לקנות שביתה לטוף אלפים אמה רחוק מן העיר, הוי בעני שאומר שביתתי במקום פלוני וקנה לשם שביתה: וכל בני עירו אסורין. שלא החזיקו בדרך ואין להם אלא אלפים אמה לכל רוח מעירים: רבי מאיר. מספקא ליה, אי עני הוא הואיל ויצא מביתו והחזיק בדרך, או דילמא כיון שהיה יכול לערב בפת ולא עירב לאו עני הוא, הלכך הרי זה חמר גמול, שאין לו אלפים אמה לכל רוח מעירו שמא שביתתו במקום שהיה הולך להוליך שם העירוב בסוף אלפים מעירו, ולטוף האלפים מעירו נמי לא קנה אלפים לצד עיר האחרת שמא לא קנה שביתה אלא בביתו. והלכה כרבי יהודה: יֵא אפילו אמה אחת לא יכנס. ואין לו אלא ארבע אמות מכאן וארבעה אמות מכאן ואע"פ שמובלעות אלו ארבע אמות בתוך תחום העיר, לא אמרינן כיון דעל על, דסבירא ליה הבלעת תחומים לאו מלתא היא: שתיים יכנס. רבי אליעזר לטעמיה דאמר והוא באמצען, שבסוף האלפים יש לו ארבע אמות שתיים מצד זה בתוך התחום ושתיים מצד זה לטוף התחום, הלכך אם הוא עומד

his journey home on Friday, during the day] was overtaken by dusk [arriving to] even one cubit outside the Sabbath limit [of his hometown and thinking he had arrived at the *techum* of the town, he declared, My Sabbath

base is the town], he may not enter [i.e., he does not regain the *techum* of the town and only has his personal four cubits in each direction. This means that he has neither the town *techum* since he was not within it at the time of his declaration, nor does he have the 2,000 cubit *techum* of his own location, since he had declared the town as his *techum*]. Rabbi Shimon says, Even if he was fifteen cubits away [from the Sabbath limit when night fell,] he may enter, since the surveyors [of Sabbath limits around towns] do not measure [and place markers] exactly [rather, they place the marker some fifteen cubits within the two thousand of the city,] on account of those who err [people who might overlook the boundary mark and, in the absence of the margin, would trespass on forbidden ground, therefore, if he reaches within a cubit of the marker, he has actually reached the city limit.]

רבנו עובדיה מברטנורא

באמה השנייה, יכנס, דהבלעת תחומין מלתא היא. ואין הלכה כרבי אליעזר: **מי שהחשיך**. שהיה בא מן הדרך וחשבה לו: **חוץ לתחום לא יכנס**. דבמקומו לא קנה שביתה שהרי גילה דעתו שאינו רוצה לקנות שביתה במקומו, ובעיר לא קנה שביתה שיש בינו ובין העיר יותר מאלפים אמה, הלכך אין לו אלא ארבע אמות כדין מי שיצא חוץ לתחום: **עד חמש עשרה אמה**. לאו דוקא דהוא הדין פחות או יותר מעט. ואית דמפרשי חמש עשרה דוקא, ולא ידעתי לישבו יפה: **המשוחות**. מורדי התחומים לעיירות ועושין סימן לסוף התחום: **אין ממצין את המדות**. לעשות הסימן בסוף אלפים ממש, אלא כונסין אותן לתוך אלפים: **מפני הטועין**. שאין מכירין הסימן ופעמים שיוצאין להלך ממנו וחוזרין ולא אדעתייהו, ומשום הכי רגילין תמיד לכנוס בתוך אלפים, ונמצא שאלו חמש עשרה אמות בתוך התחום הן, וכיון שהיה זה אנוס שרינן ליה ליכנס ולא מחמירנן ליה כי היכי דמחמירן למי שיצא חוץ לתחום, דהתם הוה ליה ליהור ולתת בדעתו שלא יצא. ואין הלכה כרבי שמעון:

Gemara Eruvin 52b

גמרא עירובין דף נב:

Rabbi Chanina said, If a man had one foot within his Sabbath limit and his other foot outside that Sabbath limit, he may not reenter, for it is written, "If you restrain your foot because of the Sabbath," (Isaiah 58:13) the written form being "your foot" [*raglekha* —

רגלך, without a "י," in the singular]. [Objection:] But was it not taught: If a man had one foot within his Sabbath limit and his other foot outside, he may reenter? [Response:] This represents the view of "Others" [Rabbi Meir, who is frequently referred to by "Others"]. For it was taught: Others maintain, that a man is deemed to be where the greater part of his body is [and as the man had only one foot outside the limit, the greater part of his body is still within the limit, and

לא יכנס. מי שהחשיך חוץ לתחום, אָפְלוּ אָמָה אחת, לא יכנס. רבי שמעון אומר, אָפְלוּ חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמּוֹת, יכנס, שאין המשוחות ממצין את המדות, מפני הטועין:

אָמַר רַבִּי חֲנִינְיָא רַגְלוֹ אַחַת בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְרַגְלוֹ אַחַת חוץ לְתְחוּם לֹא יִכָּנס דְּכֶתִיב (ישעיה נח) אִם תִּשְׁיֵב מִשְׁבֵּת רַגְלְךָ. רַגְלְךָ כֶּתִיב. וְהִתְנַיָּא רַגְלוֹ אַחַת בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְרַגְלוֹ אַחַת חוץ לְתְחוּם יִכָּנס. הָא מְנִי אַחֲרִים הִיא. דְּתַנַּיָּא אַחֲרִים אוֹמְרִים לְמָקוֹם שְׂרׁוּבוֹ

therefore he may reenter]. There are some who read: Rabbi Chanina ruled, If a man had one foot within his Sabbath limit and his other foot outside, he may reenter, for it is written, “If you restrain your feet because of the Sabbath,” (Isaiah 58:13) [which is read as *raglekhka* — “feet,” plural]. But was it not taught: He may not reenter? He [Rabbi Chanina] maintains the same view as “Others,” it having been taught: A man is deemed to be where the greater part of his body is. [On the Mishnah:] “Rabbi Eliezer says, [If a man walked] two cubits beyond his Sabbath limit, he may reenter, [and if he walked] three cubits, he may not reenter.” But was it not taught: Rabbi Eliezer says, If he walked one cubit [beyond his Sabbath limit] he may reenter; two, he may not? This is no difficulty, since the former [our Mishnah in which Rabbi Eliezer allowed reentry from the second cubit] refers to a person who left the first cubit but was still within the second [“two cubits” implying that the man walked to *within* two cubits which he has not completely traversed], while the latter refers to one who left the second and was within the third. [“Two cubits” in the *beraita* having the meaning, that the man walked *across* the two cubits and was thus already within the third one.] But was it not taught: Rabbi Eliezer says, Even if he was one cubit beyond his Sabbath limit he may not reenter? This was taught concerning a measurer [i.e., a person who, having been overtaken by dusk on the Sabbath, declared the place where he stood to be his Sabbath base, and who, in consequence, is entitled to measure with his foot two thousand moderate steps in the direction he desires to proceed. Should the two thousand steps, plus the four cubits to which every person is entitled as his Sabbath base, terminate even a single cubit distance from the Sabbath limit of his hometown, he may not enter it,] for we have in fact learned: And to the measurer of whom the Rabbis have spoken, a distance of only two thousand cubits is allowed [in addition to the four cubits he is allowed as his Sabbath base], even if the end of his permitted measure terminated within a cave [which is a confined place; and much more so, if it terminated in an open area, still he may not go further than those two thousand cubits].

הוא נזרק. איכא דאמרי אמר רבי חנינא רגלו אחת בתוך התחום ורגלו אחת חוץ לתחום יכנס. דכתיב אם תשיב משבת רגלך רגלך קרינן. והתניא לא יכנס. הוא דאמר באחרים. דתניא למקום שרובו הוא נזרק. רבי אליעזר אומר שתים יכנס שלש לא יכנס. והתניא רבי אליעזר אומר אחת יכנס שתים לא יכנס. לא קשיא הא דעקר תרתי הא דעקר תרתי וקם אתלת. והתניא רבי אליעזר אומר אפילו אמה אחת לא יכנס. כי תניא ההיא למודד. דתנן ולמודד שאמרנו נותנין לו אלפים אמה אפילו סוף מדתו כלה במערה:

זוהר מצורע דף נ"ג ע"ב

פתח רבי יהודה במלי דאורייתא ואמר (משלי ג) עין תיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר. עין תיים דא אורייתא דאיהי אילנא עלאה רבא ותקיף תורה אמאי אקרי תורה. בגין דאורי וגלי במה דהנה סתים דלא אתידע. תיים דכל תיים דלעילא בה אתכלילו ומינה נפקין למחזיקים בה לאינון דאחרין בה דמאן דאחיד באורייתא אחיד בכלא אחיד לעילא ותתא ותומכיה מאשר מאן תומכיה אליו אינון דמפילין מלאי לכיסן של תלמידי חכמים במה דאוקמוהו. ותומכיה יכי לגביאי מהימני דיפקון מניה. מאשר אל תקרי מאשר אלא מראשו אינון תמכין לאורייתא מראשו ועד סופו. מראשו דא רישא דכלא דאקרי ראש דכתיב (שם ח) מעולם נסכתי מראש. וראש דא חכמה דאיהי רישא לכל גופא

וּנֹפֵא אֶת־פֶּשַׁט בֵּיה עַד סִיּוּמָא דְשִׁית סְמָרִין וְתוּמְכִיָּה כְּמָה דְאֵת אָמַר (שיר ה) שׁוֹקֵי עֲמוּדֵי שֵׁשׁ. דְּאִינוּן דְּמִטְיִלוּן מְלָאֵי לְכִיסָן שֶׁל תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים אִינוּן תַּמְכִּין לְאוֹרֵיתָא מְרִישָׁא עַד סִיּוּמָא דְנֹפֵא וְכָל מְהִימְנוּתָא בֵּיה תִלְיִיא וְאֵתְמַד וְזָכִי לְבָנִין דְּיִתְחִיוּן לְבִיאי מְהִימְנֵי:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Rabeinu Yonah, Sha'arei Teshuvah, 4a

שערי תשובה לרבינו יונה דף ד ע"א

One of the fundamentals of repentance is grief over one's action, as it says, "And now too, says the Lord, return to Me with all your hearts, with fasting, weeping, and lamentation." (Joel 2:12) And they, of blessed memory, said, "The heart and the eyes are the two agents of sin." So too, it is written, "and you will not go about after your hearts and after your eyes." (Numbers 15:39) Therefore, this is the way to atone for the sin of these agents, by a form of repentance that corresponds to the nature of their sin. For the sin of the heart is atoned for by its bitterness and moaning, and by feeling brokenhearted. As it is written, "when the spirit from before Me contracts itself." (Isaiah 57:16) And it says, "a broken and crushed heart, God, You will not scorn." (Psalms 51:19) This is analogous to impure vessels that are broken; and [as a result,] become pure of their defilement. As it is written, "an oven or a range for pots [which has become defiled] must be broken into pieces." (Leviticus 11:35) The sin of the eyes is atoned for with tears, as it states, "My eyes flowed streams of water because they did not keep Your Torah." (Psalms 119:136) It does not say, "because I did not keep Your Torah," but, "they did not keep," because they brought about the sin. Therefore, I dripped streams of water. One should also be anxious and fear punishment for his sins. For there are sins for which atonement remains pending even after one's repentance, and only suffering purges [the sin], as it says, "For I confess my sin; I worry about my iniquity." (Psalms 38:19) Anguish relates to the past, and worry relates to the future. One should also be anxious for another reason: perhaps he

מְעִיקְרֵי הַתְּשׁוּבָה הַצַּעַר בְּמַעֲשֵׂה כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (ויאל ב) וְגַם עֵתָה נֹאֵם ה' שׁוּבוּ עֲדֵי בְּכָל לְבַבְכֶם בְּצוּם וּבְכִי וּבְמִסְפָּד. וְאָמְרוּ זְכֵרוּנֶם לְבִרְכָה הַלֵּב וְהָעֵינַיִם שְׁנֵי סְרֻסְרֵי הַחֲטָא. וְכֵן פְּתוּב (במדבר טו) וְלֹא תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם. לְכֵן בְּזֹאת יְכוּפֵר עוֹן הַסְּרֻסְרֵים בְּמִדַּת תְּשׁוּבָתְכֶם כְּנֶגֶד מִדַּת מְשׁוּבָתְכֶם כִּי יִתְכַפֵּר עוֹן לְבַב הַחֲטָאִים בְּמִרְרֻתוֹ וְאִנְחָתוֹ. וּבְשִׁבְרֵי אֲשֶׁר הֵם שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ. כְּמוֹ שְׁכֵתוּב בִּי רוּחַ מְלַפְנֵי יַעֲטוּף. וְנֵאמַר (תהלים נ א) לֵב נִשְׁבַּר וְנִדְכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. וְהַמְשַׁל עַל זֶה מִן הַכֹּלִים הַטְּמֵאִים אֲשֶׁר הֵן נִשְׁבְּרִין מִטּוּמְאָתָם טְהוּרוֹ. כְּמוֹ שְׁכֵתוּב (ויקרא נא) תִּנּוּר וְכִירִים יִתֵּץ. וְעוֹן הָעֵינַיִם יִכְפֹּר בְּדַמְעוֹת כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (תהלים קיט) פִּלְגֵי מַיִם יִרְדּוּ עֵינַי עַל לֹא שְׁמְרוּ תוֹרָתְךָ. לֹא אָמַר עַל לֹא שְׁמֵרְתִי תוֹרָתְךָ. אָבֵל אָמַר לֹא שְׁמְרוּ כִּי הֵם סָבְבוּ הַחֲטָא. עַל כֵּן הוֹרְדֵיתִי פִּלְגֵי מַיִם (וְגַם) יִדְאָג וַיִּפְחַד מִעוֹנֵשׁ עוֹנוֹתָיו כִּי יֵשׁ עוֹנוֹת שְׁהֵתְשׁוּבָה תוֹלָה כְּפִרְתָן וִיסוּרִין מִמֶּרְקִין כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם לח) כִּי עוֹנֵי אֶגִּיד אֲדָאָג מִחֲטָאתִי. וְעַנְיָן הֵיגוֹן עַל שְׁעֵבַר וְעַנְיָן הֵדָאָגָה עַל הָעֵתִיד. וְעוֹד

falls short of his obligation of repentance in terms of grief, bitterness, fasting, and weeping. Even if he had experienced much grief and much weeping, he should tremble and be afraid, for perhaps his guilt is greater by comparison [to his repentance] and he has not fulfilled his due measure [of grief etc.], despite all of his affliction, weeping and fasting. Whoever contemplates the magnitude of the debt he owes his Creator and the service that is incumbent upon His creations, and the fact that there is no end to the evil of the one who rebels against Him — no matter how much he increases his service to Him and increases the ways of repentance, he should still regard it, as trifling and insignificant.

שְׁנֵית יְדָאָג אוֹלֵי הוּא מְקַצֵּר בְּחֹבֶת הַתְּשׁוּבָה בְּצַעַר וּבְמִרְרוֹת וּבְצוֹם וּבְכִי. וְגַם כִּי הִרְבָּה צַעַר וְהִרְבָּה בְּכִי יִזְחַל וַיִּירָא אוֹלֵי לְעוֹמֵת זֶה הִרְבָּה אֲשַׁמָּה וְלֹא הִשְׁלִים חֻקּוֹ אֶת כָּל עֲנוּתוֹ וּבְאֲשֶׁר יִבְכֶּה בְּצוֹם נִפְשׁוֹ. וּמִי שֶׁמִּתְבוֹנֵן בְּגוֹדֵל עֲבוּדַת הַבּוֹרֵא עַל יְצוּרָיו וְכִי אֵין קֶץ לְרַעַת הַמַּמְרָה אֶת פְּיוֹ כָּל אֲשֶׁר יוֹסִיף בְּעִבּוּדָה וּבְדַרְבֵּי הַתְּשׁוּבָה הֵלֵא מִצַּעַר אֲצִלוֹ וְהֵנָּה לְמַעַט בְּעֵינָיו:

Practical Law:

Rambam, Laws of Sacrifices, Chapter 4

(1) Regarding all sacrifices, the intention of the priest who offers the sacrifice, must be for the sake of the sacrifice [i.e., the specific sacrifice] and for the sake of its owner [at these times]: at the time of slaughtering, at the time of receiving the blood, at the time of bringing the blood [to the altar], and at the time that its blood is being splashed on the altar. As it states, “and the flesh of his [sacrifice] thanksgiving peace-offering” (Leviticus 7:15) — that the sacrificing [i.e., slaughtering], with the other four procedures of the service, must be for the sake of his peace-offering. The same is true of all other sacrifices. However if one slaughters and performs the other actions without any specific intention and does not think at all about a burnt-offering or about a peace-offering, they are acceptable and are credited to the owners [as long as there weren't any incorrect thoughts during the aforementioned procedures of service]. (2) [Optimally] one's intention at the time of slaughtering a burnt-offering must be for the sake of six things: a) for the sake of [that specific kind of] sacrifice; b) for the sake of its owner; c) that the sacrifice is for God, blessed is He; d) that it will be burnt in the fire; e) that its burning is for the fragrance only; and f) that this fragrance is to be pleasing before God. However, if one slaughters without any specific intention, it is acceptable, as we have explained. If one slaughters a sin-offering or a

הלכה

הרמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ד

א כָּל הַזְּבָחִים צְרִיךְ הַעוֹבֵד שֶׁתַּהֲיֶיהָ מִחֻשְׁבָּתוֹ לְשֵׁם הַזְּבָח וְלְשֵׁם בְּעָלָיו בְּשַׁעַת זְבִיחָהּ וּבְשַׁעַת קְבֻלַּת הַדָּם וּבְשַׁעַת הוֹלְכַת הַדָּם וּבְשַׁעַת זְרִיקָתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ. שְׁנֵי אֲמָר (וַיִּקְרָא ז') וּבִשְׂרֵר זָבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו שֶׁתַּהֲיֶיהָ זְבִיחָה עִם שְׂאֵר אַרְבַּע הָעֲבוּדוֹת לְשֵׁם שְׁלָמָיו וְכֵן שְׂאֵר הַקְּרָבָנוֹת. וְאִם שָׁחַט וְעָבַד שְׂאֵר עֲבוּדוֹת סֵתֵם וְלֹא חָשַׁב כְּלָל בְּעוֹלָה וּבִשְׁלָמִים הָרִי הֵן כְּשָׂרִים וְעָלוּ לְבַעֲלִים: ב וְצָרִיךְ שֶׁתַּהֲיֶיהָ מִחֻשְׁבָּתוֹ בְּשַׁעַת שְׁחִיטַת הָעוֹלָה לְשֵׁם שֶׁשָּׂה דְבָרִים, לְשֵׁם הַזְּבָח. וְלְשֵׁם הַזְּבָח. וְשֶׁהַזְּבָח לְהֵשֶׁם בְּרוּךְ הוּא. וְשֶׁיִּקְטִירוֹ לְאִישִׁים וְשֶׁהִקְטִירָתוֹ לְרִיחַ בְּלֶבֶד. וְשֶׁרִיחַ זֶה נִתַּת רוּחַ לְפָנֵי הַשֵּׁם. וְאִם שָׁחַט סֵתֵם כְּשֶׁר כְּמוֹ שְׂבִיאָרְנוּ. וְהַשּׁוֹחֵט חֲטָאֵת

guilt-offering, his intention should be for the sake of that sin for which this sacrifice comes to atone.

וְאָשָׁם. צָרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה מִחֻשְׁבְּתוֹ לְשֵׁם אוֹתוֹ הַחֻטָּא שֶׁבָּא עָלָיו:

METZORA FOR TUESDAY
TORAH

מצורע ליום שלישי
תורה

סיון בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה' דמילויי זה דשם ב"ן להשאיר בו הארה מוטוספת הנפש משבת שעברה

יֵא וְיָקִים כֹּהֵנָא דְמַדְכִּי יֵת
גְּבֵרָא דְמַדְכִּי וְיִתְהוֹן קֳדָם יי
בְּתַרְע מִשְׁכֵּן זְמַנָּא: יב וְיִסֵּב
כֹּהֵנָא יֵת אֲמַרָא חֲדָא וְיִקְרֵב
יְתִיָּה לְאֲשָׁמָא וְיֵת לְגַא
דְּמִשְׁחָא וְיֵרִים יִתְהוֹן אֲרַמָּא

יֵא וְהִעֲמִיד הַכֹּהֵן הַמְטִיֵּר אֶת הָאִישׁ
הַמְטִיֵּר וְאִתָּם לִפְנֵי יְדוֹה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
יב וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הַאֶחָד וְהִקְרִיב
אֹתוֹ לְאֲשָׁם וְאֶת־לֶג הַשֶּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם

(11) And the priest who is performing the purification will position the person being purified [together] with [all] these things, before the Lord, at the entrance of the Tent of Appointment. (12) And the priest will then take one of the [male] sheep, and bring it as a guilt-offering, along with the *log* of oil, and he will

RASHI

רש"י

(11) **Before the Lord** — [*Here, the person being purified, in order to have the blood and the oil applied on his body, is to be positioned "before the Lord," usually meaning at the entrance to the Sanctum, well inside the*

(יא) לִפְנֵי ה'. בְּשַׁעַר נִקְנוֹר וְלֹא בְּעֶזְרָה עֲצֻמָּה, לְפִי שֶׁהוּא מְחֻסָּר בְּפוּרִים: (יב) וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאֲשָׁם. יִקְרִיבֵנוּ לְתוֹךְ הָעֶזְרָה לְשֵׁם אֲשָׁם. לְהֵנִיף. שֶׁהוּא טְעוֹן תְּנוּפָה חַי: וְהֵנִיף אֹתָם. אֶת הָאֲשָׁם וְאֶת הַלֶּג:

*courtyard precincts of the Sanctuary, at the western end. However, since the person is not yet purified and atoned for, he is prohibited from entering the precincts of the Holy Sanctuary altogether, therefore "before the Lord" here means that he is positioned] at Nikanor's gate, rather than inside the actual Sanctuary courtyard itself, since the person has not yet attained [purification and] atonement. [Nikanor's gate was at the eastern end of the courtyard, directly facing the Sanctum; thus, when standing inside the gateway, he was positioned "before the Lord." without entering the courtyard itself. Hence, the space under Nikanor's gate was left unsanctified, so that people being purified from tzara'at could be positioned "before the Lord," as above] (Torat Kohanim 14:44; Sotah 7a). (12) וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאֲשָׁם — [literally, "and he should offer it up as a guilt-offering." However, since the next verse continues, "He will slaughter the sheep ..., " this phrase here rather means] that he should bring it inside the courtyard for the specific purpose of a guilt-offering, [and] in order to wave it, for this sacrifice required the waving procedure to be done [to the sheep when it was still] alive (Menachot 61a). **And he***